

ANEXA 3 la O.M.E.C.T. nr.1540/19.07.2007 privind interzicerea segregării școlare a copiilor romi și aprobarea metodologiei pentru prevenirea și eliminarea segregării școlare a copiilor romi

**LISTĂ DE VERIFICARE
INDICATORI DE INCLUZIUNE ȘCOLARĂ**

Capitolul 1 – Indicatori pentru identificarea și analiza inițială a cazurilor de segregare școlară

1. Care este numărul de elevi romi înscriși în școală? Ce procent reprezintă aceștia din totalul celor înscriși?
2. Există în comunitate copii de vârstă școlară care nu sunt înscriși la școală? Care este numărul acestora?
3. Elevii din grupurile dezavantajate (inclusiv romi) sunt repartizați în toate clasele și anii de studiu în mod aleatoriu și nu în funcție de abilitățile lor sau de rezultatele școlare?
4. În cazul în care elevii din grupurile dezavantajate (inclusiv romi) sunt separați fizic în grupe/clase/clădiri/alte facilități în cadrul unității școlare, care este distanța dintre grupe/clase/clădiri/alte facilități și comunitatea de romi?
5. În cazul în care în școală sunt înscriși doar elevi romi, la ce distanță se află această școală față de cea mai apropiată școală mixtă? Există un drum public de acces spre școala mixtă? Dar mijloc de transport școlar sau public?
6. Care este procentul absolvenților clasei a VIII-a care au promovat examenul de capacitate în anul școlar anterior? Dar în ultimii 3 ani?
7. Care este rata repetenției în ultimul an școlar?
8. Care este rata participării la concursuri județene și naționale (inclusiv olimpiade)?
9. Toate cadrele didactice sunt calificate sau în curs de calificare? Care este procentul personalului necalificat în personalul școlii?
10. De cât timp școala are cadre didactice necalificate?
11. Personalul calificat din școală face naveta?
12. În școală lucrează un mediator școlar? Dar un consilier școlar?
13. Cum fluctuează personalul didactic în școală?
14. Toate sălile de clasă sunt încălzite atunci când este frig afară? Toate sălile de clasă sunt bine luminate? Există săli de clasă care nu dispun de sursă naturală de lumină?
15. În toate sălile de clasă se face curățenie în mod regulat?
16. Există clase supraaglomerate? Care este suprafața în mp per elev?
17. Care este starea mobilierului? Băncile și scaunele elevilor pot fi astfel aranjate, încât să se lucreze în cerc, pe perechi sau în grupuri?
18. Toți elevii au acces la WC-uri curate și apă de spălat?
19. Școala dispune de o bibliotecă? De câte volume dispune aceasta?
20. Școala dispune de sală/teren de sport amenajat?
21. Școala dispune de laboratoare și de echipamente specifice? Elevii au acces la aceste echipamente? Care este nr. de copii per calculator?

Capitolul 2 – Indicatori de incluziune școlară

1. Școala apreciază diversitatea, prin politicile și activitățile sale, prin materialele expuse? Diversitatea se reflectă inclusiv în elaborarea CDȘ și organizarea activităților extracurriculare?
2. Sunt promovate și încurajate activ reprezentarea copiilor și părinților din grupurile dezavantajate în structurile consultative, cum ar fi: consiliile părinților și ale elevilor?

ANEXA 3 la O.M.E.C.T. nr.1540/19.07.2007 privind interzicerea segregării școlare a copiilor romi și aprobarea metodologiei pentru prevenirea și eliminarea segregării școlare a copiilor romi

3. Școala oferă elevilor romi exemple de modele pozitive, prin numirea unor cadre didactice de etnie romă și/sau prin invitarea regulată a cetățenilor romi să participe la activitățile școlii?
4. În sălile de clasă cu aranjament liniar, dispunerea elevilor în bănci se schimbă în mod regulat, astfel încât nici un grup de copii să nu stea mereu în spatele clasei?
5. Activitățile de predare-învățare includ activități de lucru în grupuri, în cadrul cărora copiii din grupurile dezavantajate și ceilalți copii lucrează împreună?
6. Mediatorul școlar și personalul didactic lucrează împreună cu familiile, pentru a încuraja înscrierea la timp a copiilor la școală?
7. Mediatorul școlar informează școala în legătură cu cazurile de întârziere a înscrierii la școală?
8. Școala are în vedere eventualitatea unor înscrieri întârziate și dispune de planuri pentru aceste situații, astfel încât să evite segregarea?
9. Școala a stabilit proceduri disciplinare clare pentru a răspunde la orice comportament discriminatoriu din partea angajaților sau a elevilor săi?
10. Școala are o politică clară împotriva intoleranței și discriminării îndreptate împotriva elevilor?
11. Elevii cunosc această politică și sunt implicați în procesul anual de analiză și revizuire a acesteia?
12. Informațiile sunt colectate din numeroase surse (de exemplu, de la părinți, mediatori, elevi), pentru a se asigura efectuarea unor evaluări precise?
13. Se monitorizează frecvența elevilor, ținându-se cont de etnie și gen?
14. Se investighează și se verifică întotdeauna motivele absențelor?
15. Există un sistem de avertizare și un set de proceduri aplicabile în cazul copiilor care sunt pe punctul de a abandona școala?
16. Se investighează și se verifică întotdeauna motivele pentru care elevii abandonează școala?
17. Există o strategie clară pentru sprijinirea elevilor nou înscriși sau înscriși temporar în clasă și la școală, strategie care include un sistem de îndrumare a elevului de către un cadru didactic sau un coleg?
18. Cadrele didactice monitorizează și verifică sistematic rezultatele elevilor?
19. Cadrele didactice urmăresc progresul individual al elevului și compară performanța proiectată cu cea reală?
20. Se elaborează planuri de acțiune care includ obiective stabilite cu referire la zonele de intervenție identificate în urma analizării rezultatelor elevului?
21. Cadrele didactice, elevii și părinții sunt cu toții implicați în stabilirea următoarelor etape și obiective ale planului de acțiune?
22. Rezultatele evaluării sunt analizate pentru a permite comparații între progresul individual al elevilor din grupurile dezavantajate și rata medie a progresului?
23. Se analizează evoluția școlară a elevilor din grupurile dezavantajate pentru a stabili progresul pe termen lung?
24. Programele de educație remedială sunt la dispoziția elevilor care au nevoie de ele?
25. Cadrele didactice au acces la echipamentele din dotarea școlii, necesare activității de predare?
26. Toate cadrele didactice au beneficiat de cursuri de formare pentru a lucra cu grupuri de elevi mixte din punct de vedere al abilităților copiilor?
27. Toate cadrele didactice au beneficiat de cursuri de formare despre cum să lucreze cu elevi care au limba maternă alta decât limba română?
28. Toate cadrele didactice și mediatorul școlar au fost instruiți cum să abordeze situațiile în care apare intoleranța, dacă se confruntă cu astfel de situații?
29. Toate cadrele didactice au beneficiat de formare privind istoria și cultura romilor?
30. Școala are cărți și alte resurse educaționale referitoare la istoria și cultura diverselor etnii, inclusiv cea romă, care pot fi puse la dispoziția cadrelor didactice?
31. Școala angajează un mediator școlar, vorbitor al limbii/cunoscător al comunității locale?
32. Școala angajează un consilier școlar cunoscător al comunității locale?
33. Sunt disponibile și se folosesc, la nevoie, resurse umane care-i pot sprijini pe profesori și ajuta pe elevi (cum ar fi profesorii de sprijin sau asistenții la clasă)?

ANEXA 3 la O.M.E.C.T. nr.1540/19.07.2007 privind interzicerea segregării școlare a copiilor romi și aprobarea metodologiei pentru prevenirea și eliminarea segregării școlare a copiilor romi

34. Profesorii de limba romani sau asistenții care vorbesc limba romani sunt disponibili când este necesar, pentru a-i asista pe profesori și pe elevi?
35. Profesorii noi, fără experiență, primesc sprijin sau mentorat din partea colegilor cu mai multă experiență?
36. Materialele didactice oglindesc toate etniile reprezentate în școală?
37. Materialele curriculare/ resursele școlii oferă imagini pozitive despre toate etniile, inclusiv despre cea romă, și conțin informații corecte privind istoria și cultura acestora?
38. Produsele rezultate din activitatea tuturor elevilor sunt expuse în toate clasele? Desenele sau imaginile din sala de clasă ilustrează toate etniile reprezentate în școală / comunitate?
39. Toți elevii au acces egal la cărți, manuale și la celelalte materiale didactice disponibile?
40. Școala poate oferi articole de bază, precum hârtie, obiecte de scris, creioane etc. elevilor care nu au aceste materiale?
41. La intrarea în școală există expuse semne și materiale vizibile, scrise în limbile corespunzătoare, prin care se urează bun-venit tuturor vizitatorilor, indiferent de grupul etnic din care provin?
42. Părinții elevilor din grupuri dezavantajate sunt implicați în anumite aspecte ale vieții școlare, inclusiv în comitetele de părinți, în activitățile extrașcolare și în cele organizate în școală?
43. Reprezentanții comunităților etnice sunt invitați în mod regulat la școală și sunt implicați în activități prin care se oferă informații despre istoria, cultura și tradițiile lor?
44. Cadrele didactice și elevii cunosc cultura și stilul de viață al comunităților etnice locale? Acestea sunt respectate și sărbătorite în cadrul școlii?
45. Anual se realizează sondaje de opinie pentru a afla dacă elevii și părinții elevilor din grupuri dezavantajate se simt respectați și apreciați de către personalul școlii?
46. Personalul și mediatorii relaționează cu părinții prin întâlniri față în față și/sau prin scrisori redactate într-o manieră accesibilă? Progresele înregistrate de elevi pot fi, la nevoie, redade printr-un raport verbal sau scris?
47. Informațiile despre școală sunt ușor accesibile elevilor/părinților și sunt prezentate într-o formă ușor de înțeles?
48. Atât părinții, cât și elevii dispun de posibilități formale și informale de a discuta cu directorul școlii și cu cadrele didactice anumite probleme care îi preocupă?
49. Există întâlniri frecvente ale personalului didactic sau părinților cu mediatorul școlar, în cadrul cărora se discută probleme sesizate de acesta?
50. Există diverse canale prin care elevii și părinții își pot face cunoscute problemele, în mod confidențial?
51. Toți părinții știu că școala are obligația legală de a furniza un mediu în care toți copiii învață împreună?
52. Există un set de proceduri aprobate, de exemplu trecerea în revistă a întâlnirilor cu părinții și elevii, pentru a verifica dacă problemele ridicate au fost abordate într-o manieră satisfăcătoare?
53. Conducerea școlii a stabilit legături și se consultă în mod regulat cu autoritățile locale, ONG-uri și alte instituții care pot sprijini eforturile școlii de a răspunde nevoilor elevilor din grupurile dezavantajate, inclusiv celor de etnie romă?
54. Conducerea școlii caută în mod activ să obțină sprijin pentru activitatea școlii și pentru a răspunde unor nevoi mai largi de consiliere ale elevilor din grupurile dezavantajate, inclusiv celor de etnie romă?
55. Conducerea școlii promovează în mod activ succesele instituției și face eforturi pentru a spori reputația acesteia?
56. Conducerea școlii este pregătită să își asume un rol de lider în ceea ce privește apărarea drepturilor copiilor și să aibă o reacție proactivă dacă au loc incidente discriminatorii în afara școlii?